

brugspligten, eventuelt med krav om tinglysning af deklaration.

Der kan f.eks. være tale om arealer, der er omfattet af en lokalplan, men som ikke skal anvendes til bebyggelse, der udelukker en senere jordbrugsmæssig anvendelse, f.eks. en golfbane, losseplads, oplagsplads eller arealer til etablering af en vindmølle, antennemast, vandboring eller lignende. Der kan i sådanne situationer forventes tilladelse til ophævelse af landbrugspligten i overensstemmelse med hidtil gældende praksis, herunder også med hensyn til vilkår om tinglysning af deklaration, jf. nedenfor.

Landbrugspligten bør derimod normalt ikke ophæves på arealer, der agtes anvendt til private, rekreative formål. Dette svarer til den hidtidige restriktive praksis på området, hvor der har været lagt vægt på at modvirke udstykning af mindre parceller i det åbne land til private, rekreative formål og at modvirke dannelsen af nye frie jorder uden landbrugspligt.

Mange mindre naturarealer på en landbrugsejendom, f.eks. moser, heder, enge, overdrev og småskove mv., udgør en naturlig del af ejendommens jorder. Udstykning og ophævelse af landbrugspligt på sådanne arealer, der ofte ligger omgivet af ejendommens dyrkningsjorder, kan medføre ulemper for en rationel landbrugsdrift og for fremtidige strukturomlægninger. Udstykning af sådanne arealer til selvstændigt matrikulerede ejendomme kan også føre til en belastning af landskabet i form af bebyggelse, hegning, beplantning m.v.

Der kan normalt heller ikke forventes tilladelse til ophævelse af landbrugspligt på arealer, der ønskes fraskilt og anvendt til jordbrugsmæssige formål. Det gælder f.eks. bygninger (såvel bestående driftsbygninger som nye) til jordbrugsproduktion og jorder til f.eks. frilandsgartneri eller dyrkning af juletræer. Sådanne produktioner bør – som hidtil – ske som et led i bestående landbrugsejendommers almindelige drift.

Oprettelse af en pelsdyrfarm kan ligeledes ske efter de hidtil gældende regler. Landbrugspligten kan således ophæves på et areal, der ønskes anvendt til bebyggelse med en pelsdyrfarm uden beboelsesbygning. En pelsdyrfarm kan f.eks. også etableres på en bestående landbrugsejendom, der er forsynet med beboelsesbygning.

Der kan dispenseres fra arealgrænsen på 1,5 ha i § 6, stk. 3, hvis forholdene taler for det. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis bygningslodden er naturlig afgrænset med et areal, som i forvejen er mindre end 1,5 ha.

Det foreslås i § 7, stk. 3, at landbrugspligten kan ophæves på arealer under 2 ha, der ønskes erhvervet af en godkendt fond, jf. § 24, til formål af almen, samfundsmæssig karakter som f.eks. naturformål, naturgenopretningsprojekter mv.

Disse regler skal ses i sammenhæng med reglerne i § 24 om fondes mulighed for at kunne erhverve hele landbrugsejendomme samt dele af landbrugsejendomme med et areal på mere end 2 ha som selvstændige landbrugsejendomme uden bygninger.

Generelt gælder, at arealgrænsen på 2 ha i forbindelse med offentlige myndigheders, fondes og vandforsyningsanlægs erhvervelse af arealer ikke er udtryk for en arealmæssig begrænsning. Grænsen på 2 ha er alene afgørende for, om jorden skal fraskilles uden landbrugspligt (under 2 ha) eller med landbrugspligt (over 2 ha). Landbrugspligten forudsættes dog ikke opretholdt, hvis arealerne pålægges fredskovspligt, og arealet er på mere end 20 ha, jf. § 6, stk. 1, nr. 5 og 6.

Offentlige myndigheder har efter § 6, stk. 1, nr. 4, adgang til at erhverve mindre arealer (under 2 ha), der ønskes fraskilt uden landbrugspligt til rekreative formål mv. af almen samfundsmæssig karakter. Det kan f.eks. være tale om nærrekreative arealer eller mindre arealer til bevarelse af småbiotoper, moser og vandhuller mv.

Fondes erhvervelse af mindre arealer (under 2 ha) uden landbrugspligt bør bygge på de samme principper, der fastsættes for fondes erhvervelse af landbrugsjorder (over 2 ha) med landbrugspligt, herunder at fonde kan opnå forhåndsgodkendelse, og at der stilles vilkår om tinglysning af deklaration om naturpleje og offentlig adgang mv., jf. forslaget § 24. Det er, som nedenfor omtalt, ikke nogen betingelse, at disse mindre arealer skal ligge inden for områder, der i region- og kommuneplanlægningen er udlagt til naturområder og lignende.

Ved større naturprojekter er der normalt tale om en forudgående planlægning med baggrund i den fysiske planlægning, og projektet gennemføres ofte som led i en jordfordeling mellem flere landbrugsejendomme. Ved erhvervelse af arealer under 2 ha til mindre naturprojekter er der normalt ikke tale om en forudgående planlægning, men det bør naturligvis indgå i vurderingen, hvilke retningslinier, der er fastsat for arealanvendelsen i region- og kommuneplanlægningen, og om projektet vil medføre ulemper for nærliggende landbrug.

Erhvervelse af en del af en landbrugsejendom forudsætter, at der gennemføres udstykning og ophævelse af landbrugspligten (medmindre arealet overføres